

Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT
ARREST 120/2022**

Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest mag de roerende goederen beschermen die onlosmakelijk verbonden zijn met een monument, zonder afbreuk te kunnen doen aan de federale bevoegdheid om het aan het monument verbonden museum te beheren

De Raad van State stelt het Hof vragen over een bepaling van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening, in die zin geïnterpreteerd dat zij het de Brusselse Regering mogelijk maakt om twee volledige zalen van een federaal museum, met inbegrip van de voorwerpen die zich erin bevinden, te beschermen. Volgens de Belgische Staat en het War Heritage Institute, dat het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis beheert, zou het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest de perken van zijn bevoegdheden te buiten zijn gegaan.

Het Hof is van oordeel dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest bevoegd is om de bescherming te regelen van de roerende goederen die integrerend deel uitmaken van een monument teneinde zijn bevoegdheid inzake monumenten en landschappen op nuttige wijze uit te oefenen. Enkel de roerende goederen die onlosmakelijk verbonden zijn met een monument, komen evenwel in aanmerking. Bovendien mag de bescherming de uitoefening door de federale overheid van haar bevoegdheid inzake federale wetenschappelijke instellingen niet onmogelijk of overdreven moeilijk maken.

1. Context van de zaak

Op grond van de bevoegdheid van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest inzake monumenten en landschappen (die de bescherming van het onroerend erfgoed omvat), heeft de Brusselse Regering twee volledige zalen van het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis, met inbegrip van alle voorwerpen die zich erin bevinden, beschermd. De Belgische Staat en het War Heritage Institute, dat de federale wetenschappelijke instelling is die het Museum beheert, betwisten die bescherming voor de Raad van State. Zij menen dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest misbruik heeft gemaakt van zijn bevoegdheid, ten nadele van de federale overheid. Die bescherming zou bovendien een onevenredige inmenging in het beheer van het Museum met zich meebrengen.

In die context stelt de Raad van State vragen aan het Hof over de overeenstemming van artikel 206, 1°, a), van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening (BWRO) met de bevoegdheidverdelende regels, zo geïnterpreteerd dat het de bescherming zou toestaan van volledige zalen van een museum dat een federale wetenschappelijke instelling is.

2. Onderzoek door het Hof

Het Hof merkt op dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest bevoegd is voor monumenten en landschappen. Wat de aangelegenheid inzake het cultureel erfgoed betreft, met uitzondering van de monumenten en landschappen, stelt het Hof vast dat die aangelegenheid in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad door verschillende wetgevers wordt geregeld. De federale overheid is met name bevoegd voor het bicultureel erfgoed (erfgoed dat met andere woorden niet verbonden is aan de Franse Gemeenschap, noch aan de Vlaamse Gemeenschap) met nationale of internationale uitstraling en, inzonderheid, voor de roerende goederen die vallen onder een federale wetenschappelijke of culturele instelling.

Het Hof stelt vast dat artikel 206, 1°, a), van het BWRO « **de uitrusting of decoratieve elementen die [...] integrerend deel [...] uitmaken » van een bijzonder merkwaardig werk kwalificeert als monument**. Volgens het Hof regelt die bepaling aldus, ten aanzien van de bescherming van de **roerende goederen die worden beheerd door een federale wetenschappelijke instelling, een bevoegdheid van de federale overheid**.

Het Hof merkt op dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, met toepassing van de techniek van de impliciete bevoegdheden, wetgevend mag optreden in een federale aangelegenheid, voor zover dat noodzakelijk is voor de uitoefening van de bevoegdheden van het Gewest, de federale aangelegenheid zich leent tot een gedifferentieerde regeling en de weerslag op die aangelegenheid marginaal is (artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen).

Te dezen is het Hof van oordeel dat **het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest** op grond van zijn impliciete bevoegdheden **bevoegd is om de bescherming te regelen van de roerende goederen die integrerend deel uitmaken van een monument** teneinde zijn bevoegdheid inzake monumenten en landschappen op nuttige wijze uit te oefenen. De bevoegdheid van de Brusselse wetgever om de roerende goederen te beschermen die zijn verbonden met een onroerend goed, moet zich evenwel beperken tot uitsluitend de goederen die integrerend deel uitmaken van dat onroerend goed. Bovendien dient dat begrip strikt te worden geïnterpreteerd : er moet een onlosmakelijk verband bestaan tussen de voorwerpen en het onroerend goed waarin zij zich bevinden.

Het Hof is van oordeel dat het de Raad van State toekomt na te gaan of de door de Brusselse Regering beschermde roerende goederen daadwerkelijk integrerend deel uitmaken van het gebouw waarin zij zich bevinden. Indien de Raad van State oordeelt dat zulks het geval is, dient hij vervolgens na te gaan of in het kader van de federale loyauteit die bescherming de uitoefening door de federale overheid van haar bevoegdheid inzake het beheer van de federale wetenschappelijke instellingen niet onmogelijk of overdreven moeilijk maakt.

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnanties vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Dit persbericht, opgesteld door de cel « media » van het Hof, bindt het Grondwettelijk Hof niet. De [tekst van het arrest](#) is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof.

Contactpersonen voor de pers : [Sarah Lambrecht](#) | 02/500.12.83 | [Frank Meersschaut](#) | 0475/325.218 | [Tim Souverijns](#) | 02/500.12.21

Volg het Hof via Twitter [@ConstCourtBE](#)